Opname 2. Millingerwaard, noordoever van Zandgat ten zuiden van De Theetuin. Coördinaten: 197.2-431.8. Exp. N, incl. 4°. Substraat: nat, humusarm zand. Proefvlakte 2x10m. Bedekking kruidlaag: 30%, hoogte kruidlaag: 20-30 cm; bedekking moslaag: 2%. Aantal soorten 50! (VW 96034).

Kentaxa van orde en verbond:	
Chenopodium rubrum	2b.2
Rumex maritimus	1.2
Potentilla supina	1.1
Chenopodium glaucum	+.1
Rorippa palustris	+.1
Ranunculus sceleratus	+.1
Kensoorten Nanocyperion:	
Limosella aquatica	2m.1
Centaurium pulchellum	+.1
Juncus bufonius	+.1
Gnaphalium uliginosum	+.1
Overige soorten:	
Salix viminalis	2m.1
Veronica anagallis-aquatica	1.1
Veronica catenata	+.1
Plantago major ssp. pleiosperma	+.1
Polygonum persicaria	+.1
Carex hirta	+.1
Cirsium arvense	+.1
Lycopus europaeus	+.1
Glechoma hederacea	+.1
Epilobium tetragonum	+.1
Arctium lappa	+.1
Poa annua	+.1
Matricaria maritima	+.1
Rubus caesius	+.1
Medicaco lupulina	+.1
Oenothera erythrosepala	+.1
Sedum acre	+.1
Mentha aquatica	+.1
Epilobium parviflorum	+.1
Amaranthus blitum	+.1
Scrophularia nodosa	+.1
Brassica nigra	+.1
Atriplex prostrata	+.1
Lythrum salicaria	+.1
Erigeron canadensis	+.1
Trifolium repens	+.1
Polygonum aviculare	+.1
Sambucus nigra (juv.)	+.1
Solanum nigrum ssp. nigrum	+.1
Juncus compressus	+.1
Potentilla reptans	+.1
Poa trivialis	+.1
Salix alba	+.1
Moslaag:	
Bryum barnesii	2m.2
Riccia cavernosa	2m.2
Physcomitrella patens	1.2
Physcomitrium pyriforme	+.2
Bryum rubens	+.2
Funaria hygrometrica	+.2

LITERATUUR

Westhoff, V. 1996. Het *Bromo inermis-Eryngietum campestris* ass. nova, een pioniergemeenschap langs de grote rivieren. Stratiotes 12: 44-54.

KOELANDEN LANGS DE OVERIJSSELSCHE VECHT

P.W.F.M. Hommel en G.J. Maas

Excursieleiding: P. Hommel en G. Maas
Datum : 16 juli 1996
Deelnemers : J. de Boer, C. van Dam, N. Havelaar, R. Jonker (SBB), G. Klerken, D. Prins, D. Ringelberg, C. Voogt, H. Waanders (SBB), E. Weeda, J. Wiegers, N. Wijnhoven en O. Zijlstra.

Langs de Overijsselsche Vecht liggen een aantal bijzondere graslandcomplexen die van oudsher als 'koeland' in gebruik zijn. Dankzij hun bijzondere bodemgesteldheid (ijzerrijke, kalkhoudende rivierzanden, plaatselijk met kleidek) en de periodieke overstromingen met rivierwater zijn deze extensieve weidegronden vanoudsher voedselrijker dan de naburige, hoger gelegen dek- en stuifzandgronden. Tijdens de excursie werden twee terreinen bezocht: het Junner en het Arriër Koeland, gelegen aan weerszijden van het riviertje, iets ten oosten van Ommen.

Beide terreinen liggen in een 'kronkelwaard', dat wil zeggen in een stelsel van sikkelvormige ruggen en geulen, omsloten door een meander. Dergelijke terreinvormen ontstaan stapsgewijs bij hoogwater, door gelijktijdige sedimentatie in de binnenbocht en erosie in de buitenbocht. Bij de kanalisatie van de Vecht in 1907 werden beide kronkelwaarden echter afgesneden, waarna de oorspronkelijke meanderende loop van de Vecht grotendeels verlandde (Wolfert et al. 1996). Het gevolg is dat het Junner Koeland tegenwoordig op de rechter oever (bij het dorpje Arriën) ligt en het Arriër Koeland op de linker oever (bij het landgoed Junne). Erger dan deze verwarrende geografie zijn natuurlijk de ecologische gevolgen van de kanalisatie: van een natuurlijke rivierdynamiek is tegenwoordig nauwelijks meer

sprake. Het zwaarst getroffen zijn hierbij de jongste, van nature meest dynamische terreingedeelten, die door afsnijding van de meanders plotseling in de luwte op grote afstand van de rivier zijn komen te liggen. Toch zijn de extensief begraasde koelanden in botanisch opzicht nog steeds erg waardevolle terreinen, hetgeen vooral te danken is aan de bijzondere bodemgesteldheid, de grote reliëfverschillen en de nog steeds optredende periodieke inundatie.

JUNNER KOELAND

Wij bereikten het eigenlijke 'koeland' na een korte wandeling door een jong heideontginningsbos en een (sterk vergrast) jeneverbesstruweel. Op de rand van het 'rivierdal' bevindt zich hier een sterk geaccidenteerde zone met hoge landduinen. Staande op een van de hoogste duintoppen was goed te zien hoe groot het contrast is tussen het hoge, droge, deels verstoven dekzandlandschap en het lager gelegen koeland. Aan de ene kant een mozaiek van jeneverbesstruwelen, heiderelicten en korstmosvegetaties; aan de andere kant een regelmatige opeenvolging van evenwijdige, grazige oeverwallen en laagten. De grens tussen beide werelden vormt de vroegere loop van de Vecht, thans grotendeels verland en bedekt met moerasruigte, wilgenstruweel en zelfs de eerste aanzet van elzenbroekbos.

Eenmaal in het koeland aangeland, richtten wij onze aandacht vooral op het meest zuidoostelijk deel. Hier zijn, mogelijk ten gevolge van verstuiving van de oeverwallen de hoogteverschillen het grootst. Wat vanuit de verte een vrij homogene grasvlakte leek, bleek hier bij nader onderzoek een subtiele zonering van zeer verschillende graslandtypen. Het was goed te zien hoe deze zonering samenhing met de hoogteligging (Bakker, 1996).

De bovenste zone bestaat uit een vrij soortenarm, droog grasland met o.a. veel *Festuca ovina*, *Polytrichum juniperinum* en *Hupnum cupressiforme*. Deze zone wordt door Rulkens (1983) gerekend tot het *Festuco-Thymetum serpylli rumicetosum*, zoals beschreven door Westhoff (1940; zie ook Westhoff en Den Held, 1969). Ook volgens de nieuwe indeling van de *Koelerio-Corynephoretea* (Weeda et al. 1996) worden deze graslanden tot het *Festuco-Thymetum serpylli* gerekend en wel tot de subassociatie *jasionetum*. Kenmerkend voor deze subassociatie zijn de overeenkomsten met het *Thero-Airion* (*Ornithopodo-Corynephoretum*), bijvoorbeeld het voorkomen van *Polytrichum piliferum* en abundantie van *Aira praecox*. In het Junner Koeland komen beide gemeenschappen naast elkaar voor: de door het vee opengetrapte mosrijke en uitgesproken kruidenarme plekken binnen het *Festuco-Thymetum serpylli* kunnen tot (een rompgemeenschap van) het *Thero-Airion* worden gerekend. Op een dergelijke plek werd de eerste opname gemaakt.

Opname 1. Junner Koeland. Hoogste deel licht verstoven oeverwal. Nooit overstroomd. Kruidlaag: bedekking 40%; hoogte 2(-10) cm. Moslaag: 90%. Oppervlakte: 4 m^2.

Kruidlaag:	
Festuca ovina	3
Aira praecox	2m
Rumex acetosella	1
Carex arenaria	1
Luzula campestris	+
Agrostis vinealis	+
Agrostis capillaris	+
Moslaag:	
Hypnum cupressiforme	5
Polytrichum piliferum	+
Rhytidiadelphus squarrosus	+
Cladonia cf. basillenta	+

De volgende zone, halverwege de helling, was verreweg het meest interessant met soorten als *Dianthus deltoides*, *Thymus pulegioides* en *Galium verum* (opname 2). Dit graslandtype is in ons land in hoge mate kenmerkend voor oeverwallen langs kleine rivieren met een kalkrijk achterland. Het is gebonden aan droge, schrale bodems die als het ware balanceren op de rand van de verzuring. Incidentele inundatie met (kalkrijk) rivierwater is dan ook essentieel (Hommel et al. 1994; 1996). In het veld was bijzonder fraai te zien hoe de abrupte bovengrens van deze vegetatie werd gemarkeerd door het 'vloedmerk' van de overstroming in de winter van 1994-1995, een winter met uitzonderlijk hoge waterstanden. Ook was goed te zien hoe de kenmerkende soorten van dit graslandtype floreren op de mierenbulten waarin door de graafactiviteiten van de bewoners voortdurend iets kalkrijker zand uit de ondergrond aan de oppervlakte komt (zie ook: Westhoff et al., 1971; Ras-Willems & Ras, 1979; Westhoff & van Andel, 1995; Weeda et al., 1996). Vergelijkbare vegetaties vinden we in ons land vooral langs de Dinkel, in Noordwest-Duitsland o.a. ook langs de Ems en de Hase. De Steenanjergraslanden worden door Westhoff en Den Held tot een eigen gemeenschap gerekend: de associatie van *Dianthus deltoides* en *Herniaria glabra*; onze oosterburen duiden deze eenheid veelal aan met de naam *Diantho-Armerietum* (Krausch, 1968). In de nieuwe indeling van de *Koelerio-Corynephoretea* (Weeda et al. 1996) worden de Steenanjergraslanden beschouwd als onderdeel van het hierboven genoemde *Festuco-Thymetum serpylli* (subassociatie *anthoxanthetosum*), een opvatting die zowel de floristische, als de ecologische verschillen tussen beide graslandtypen weinig recht doet.

Opname 2. Junner Koeland. Helling oeverwal; incidenteel overstroomd. Kruidlaag: bedekking 95%; hoogte 2(-10) cm. Moslaag: 6%. Oppervlakte: 1 m^2.

Kruidlaag:	
Festuca ovina	3
Rumex acetosella	2a
Achillea millefolium	2a
Trifolium repens	2a

Galium verum	2m
Festuca rubra	2m
Dianthus deltoides	1
Cerastium arvense	1
Stellaria graminea	1
Thymus pulegioides	1
Veronica arvensis	1
Carex arenaria	1
Carex hirta	1
Agrostis capillaris	1
Hieracium pilosella	+
Ranunculus bulbosus	+
Cerastium fontanum ssp. vulgare	+
Taraxacum sect. Vulgaria	+
Luzula campestris	+
Aira praecox	+
Phleum pratense ssp. bertolonii	+
Lolium perenne	+
Campanula rotundifolia	()
Veronica serpyllifolia	()
Moslaag:	
Rhytidiadelphus squarrosus	2a

Onder de zone met Steenanjers bevindt zich een beduidend eutrafenter graslandtype dat wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van o.a. *Poa pratensis*, *Phleum pratense*, *Taraxacum spec.*, *Cardamine pratensis* en *Cirsium arvense*. Dit weinig interessante, maar bij het vee duidelijk meest populaire graslandtype kan met enige goede wil als een rompgemeenschap van het *Cynosurion* worden betiteld.

De laagten tussen de oeverwallen worden voor een belangrijk deel door graslanden van dit type bedekt. Plaatselijk zijn echter op de allerlaagste terreingedeelten afwijkende vegetaties aanwezig. Op een drassige, door het vee vertrapte plek langs een oude geul groeiden bijvoorbeeld *Lythrum portula*, *Gnaphalium uliginosum*, *Juncus bufonius* en *Alopecurus aequalis* in een vegetatie die eventueel als rompgemeenschap van het *Nanocyperion* is op te vatten. Iets hoger op de oever zagen we een fraaie, tot het *Ranunculo-Alopecuretum geniculati* (*Lolio-Potentillion*) te rekenen begroeiing met als bijzondere soorten *Mentha pulegium* en *Inula brittanica*. Hier werd de derde opname gemaakt.

Opname 3. Junner Koeland. Oeverzone oude geul; helling 15°; exp. W. Kruidlaag: bedekking 85%; hoogte 3-10(40) cm. Moslaag: 10%. Hoogte boven wateroppervlak: 1 m (bij extreemlaag water). Oppervalkte: 0,5 x 3 m.

Kruidlaag:	
Agrostis stolonifera	3
Potentilla anserina	2a
Myosotis palustris	2a
Hydrocotyle vulgaris	2a
Cirsium arvense	2a
Plantago major	2a
Carex hirta	2a
Mentha pulegium	1
Inula brittanica	1
Lysimachia nummularia	1
Polygonum amphibium	1
Galium palustre	1
Sagina procumbens	1
Leontodon saxatilis	1
Cerastium fontanum ssp. vulgare	1
Juncus articulatus	1
Agrostis capillaris	1
Poa annua	1
Ranunculus repens	+
Rumex acetosa	+
Cardamine pratensis	+
Gnaphalium uliginosus	+
Rorippa sylvestris	+
Rorippa amphibia	+
Trifolium repens	+
Trifolium dubium	+
Eleocharis palustris	+
Alopecurus geniculatus	+
Glyceria fluitans	+
Glyceria maxima	+
Moslaag:	
Calliergonella cuspidata	2a

De tijd ontbrak om de laagste terreingedeelten nader te bestuderen. Wel konden op de terugweg nog twee bijzonderheden genoteerd worden: *Herniaria glabra* en *Veronica longifolia*. Eerstgenoemde soort groeide in een open grasland op een oeverwal in de Steenanjer-zone (opname 4). De soort is kenmerkend voor de betreffende associatie, maar *Dianthus* en *Herniaria* worden in de 'koelanden', net als langs de Dinkel, maar zelden samen aangetroffen. *Veronica longifolia* staat net als de Steenanjer te boek als een typische 'kleine-rivierensoort'. Volgens Eddy Weeda komt Lange ereprijs in het Junner Koeland vooral voor in vochtige strooiselruigten, die tot de 'zandige flank' van het *Filipendulion* zijn te rekenen. *Veronica longifolia* groeit hier samen met soorten als *Poa palustris*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea ptarmica*, *Cirsium arvense* en *Barbarea stricta*. Laatstgenoemde soort zou eveneens als een 'kleine rivieren-element' te beschouwen zijn. Tenslotte vonden we op de overgang naar de hogere gronden nog een groeiplaats van *Pimpinella saxifraga*. Langs de Dinkel is deze soort een vaste begeleider van *Dianthus deltoides*, maar volgens Ruud Jonker ontbreekt de soort in de Steenanjer-graslanden van het Junner Koeland volledig.

Opname 4. Helling oeverwal, incidenteel overstroomd. Exp. ZWZ; helling 15°. Kruidlaag: bedekking 85%; hoogte 2(-10) cm. Moslaag 8%. Oppervlakte 1 m^2.

Kruidlaag:	
Galium verum	3
Rumex acetosella	2b
Festuca ovina ssp. tenuifolia	2b
Cerastium arvense	2a
Festuca rubra	2a
Agrostis capillaris	2a
Arenaria serpyllifolia	1
Scleranthus annuus	1
Trifolium repens	1
Luzula campestris	1
Carex hirta	1
Phleum pratense ssp. bertolonii	1
Anthoxanthum odoratum	1

Herniaria glabra	+
Veronica arvensis	+
Taraxacum laevigatum	+
Cerastium fontanum ssp. vulgare	+
Achillea millefolium	+
Capsella bursa-pastoris	+
Carex arenaria	+
Bromus hordeaceus ssp. hordeaceus	+
Poa annua	+
Moslaag:	
Rhytidiadelphus squarrosus	2a

ARRIËR KOELAND

Op het eerste gezicht lijkt het Arriër Koeland sterk op het hierboven beschreven Junner Koeland. Een opvallend landschappelijk verschil vormen echter de vele, verspreid staande rozenstruiken (*Rosa canina* en *Rosa rubiginosa*). Met name de laatstgenoemde soort maakte in veel gevallen een weinig vitale indruk, mogelijk ten gevolge van de sluipende ontkalking van de bovengrond. Verzuring en verschraling van de bovengronden lijken ook in de graslanden verder gevorderd dan in het Junner Koeland, mogelijk in verband met de hoogteligging van het terrein. Met name in het noordelijk deel van het terrein lijkt het aandeel eutrafente graslanden geringer, is goed ontwikkeld Steenanjer-grasland grotendeels beperkt tot de mierenbulten en heeft zich op de hoogste delen van de oeverwallen zelfs een heischrale zone ontwikkeld met soorten als *Galium saxatile*, *Deschampsia flexuosa*, *Calluna vulgaris* en *Genista anglica* (opname 5). Deze begroeiing is ondanks de aanwezigheid van klassekensoort *Carex arenaria* nauwelijks nog binnen de *Koelerio-Corynephoretea* te plaatsen; de vegetatieontwikkeling lijkt daarentegen te leiden in de richting van de *Nardetea* (associatie *Galio hercyni-Festucetum ovinae*).

Opname 5. Arriër Koeland. Hoogste deel oeverwal; nooit overstroomd. Kruidlaag: bedekking 75%; hoogte 5(-20) cm. Moslaag: 60%. Open plekken met dode planten resten: 20%; open plekken met minerale grond: 3%. Oppervlakte: 4 m^2. [Nardo-Galion].

Kruidlaag:	
Festuca ovina	4
Galium saxatile	2a
Carex arenaria	2m
Deschampsia flexuosa	2m
Rumex acetosella	1
Calluna vulgaris	+
Genista anglica	+
Teesdalia nudicaulis	+
Stellaria graminea	+
Aira praecox	+
Spergularia morisonii	()
Moslaag:	
Dicranum scoparium	3
Hypnum cupressiforme var. ericetorum	2a
Pleurozium schreberi	1
Brachythecium cf. rutabulum	+

Het zuidelijk deel van het Arriër Koeland, langs de oude bedding van de Vecht, lijkt iets lager te liggen. De bovengronden zijn hier plaatselijk zelfs opvallend lemig ten gevolge van slibafzetting tijdens overstromingen. Kennelijk fungeert dit jongste en oorspronkelijk meest dynamische deel van de kronkelwaard bij inundaties tegenwoordig als een soort komgebied. Voor de Steenanjer-gemeenschap is dat weer het andere uiterste en evenmin erg gunstig.

Overigens is ook vóór de kanalisatie van 1907 de loop van de Vecht regelmatig gewijzigd. Zo liggen er buiten het eigenlijke kronkelwaardgebied op de rand van het rivierdal nog enkele veel oudere, thans geheel verlande geulen. Een van deze geulen werd op de terugweg kort bekeken. Interessant waren vooral een tweetal door bos omsloten vochtige graslanden die kennelijk als hooiland beheerd worden. In het kleinste graslandje werden tijdens de voorexcursie (begin juli) nog drie exemplaren van *Platanthera chlorantha* gevonden; deze bleken echter inmiddels (door konijnenvraat?) te zijn verdwenen. Wel aangetroffen werden o.a. *Viola palustris*, *Peucedanum palustre*, *Rhinanthus angustifolius*, *Ranunculus flammula* en *Ranunculus acris*, *Potentilla erecta*, *Cirsium palustre*, *Lychnis flos-cuculi*, *Lotus uliginosus*, *Angelica sylvestris*, *Rumex acetosa*, *Achillea ptarmica*, *Prunella vulgaris*, *Galium palustre*, *Iris pseudacorus*, *Plantago lanceolata*, *Juncus conglomeratus* en *Juncus acutiflorus*, *Carex echinata* en *Carex panicea*, *Luzula multiflora* en *Anthoxanthum odoratum*. Langs de bosrand groeide *Myrica gale*.

Het tweede hooilandje was aanzienlijk groter en daardoor minder beinvloed door invloeden vanuit de bosrand (bladval; schaduw). Dominante soort was *Holcus lanatus*; daarnaast werden o.a. *Lychnis flos-cuculi*, *Achillea ptarmica*, *Rhinanthus angustifolius* en *Sanguisorba officinalis* aangetroffen. De meest opvallende soort was echter *Veronica longifolia*. De Lange ereprijs kwam hier in grote aantallen, gelijkmatig over het perceel verspreid voor en manifesteerde zich, enigszins tot onze verbazing, als een echte hooilandsoort. Het is duidelijk dat we hier met een heel bijzondere soortencombinatie te maken hadden. *Sanguisorba officinalis* wordt beschouwd als een kensoort van het *Sanguisorbo-Silaetum*, dat tot het hooilandverbond *Alopecurion pratensis* wordt gerekend (Zuidhoff et al., 1996). Het optreden van *Lychnis flos-cuculi* en *Rhinanthus angustifolius* doet echter veeleer denken aan het *Calthion*, terwijl *Veronica longifolia* haar hoogste presentie vertoont in het *Filipendulion* (zie boven), Deze vegetatie verdient stellig een nadere bestudering.

LITERATUUR

Bakker, M., 1996. Kleine rivieren, een verkenning van een landschapstype. Stageverslag. DLO-Staring Centrum / Vakgroep Terrestrische Oecologie en Natuurbeheer LUW, Wageningen.

Hommel, P.W.F.M, G.H.P. Dirkx, A.H. Prins, H.P. Wolfert en J.G. Vrielink, 1994. Natuurbehoud en natuurontwikkeling langs Bloemenbeek en Boven-Dinkel; gevolgen van ingrepen in de waterhuishouding van het Dinkelsysteem voor enkele karakteristieke vegetatietypen. Rapport 304. Staring Centrum, Wageningen.

Hommel, P.W.F.M., A.H. Prins en H.P. Wolfert, 1996. Stroomdalgraslanden en rivierdynamiek; behoud en ontwikkeling van bloemrijke graslanden langs de Boven-Dinkel. Landschap 13(4): 299-316.

Krausch, H.D., 1968. Die Sandtrockenrasen *(Sedo-Scleranthetea)* in Brandenburg. Mitt. Flor. Soc. Arbeitsgem. NF 13: 71-100.

Ras-Willems, A. en H.N.J.M. Ras, 1979. De invloed van *Lasius flavus (F.)* op de vegetatie in droge graslanden. Doctoraal verslag. Afdeling Geobotanie, KU Nijmegen. 91 pp.

Rulkens, T., 1983. Relatie tussen vegetatie en bodemchemische factoren in permanente transecten in het Junner Koeland (Ommen) en de Huy (Hardenberg). Vakgroep Natuurbeheer, Landbouw Hogeschool, Wageningen.

Weeda, E.J., H. Doing en J.H.J. Schaminée, 1996. *Koelerio-Corynephoretea*: klasse der droge grasladen op zandgrond. In: J.H.J. Schaminée, A.H.F. Stortelder en E.J. Weeda, De Vegetatie van Nederland 3; graslanden, zomen en droge heiden. Opulus Press, Uppsala/Leiden.

Westhoff, V., 1940. Het *Festuceto-Thymetum*. In: J. Heimans et al., Onze droge graslanden. Sociologengroep van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie, p. 27-32.

Westhoff, V. en J. van Andel, 1995. Vegetatiedynamiek. In: K. Bakker et al., Oecologie. Bohn Stafleu van Loghum, Houten/Diegem. Tweede druk.

Westhoff, V., P.A. Bakker, C.G. van Leeuwen en E.E. van der Voo, 1971. Wilde Planten, flora en vegetatie in onze natuurgebieden. Deel 2. Ver. tot Behoud van Natuurmonumnten in Nederland.

Westhoff, V. en A.J. den Held, 1969. Plantengemeenschappen in Nederland. Thieme, Zutphen.

Wolfert, H.P., G.J. Maas en G.H.P. Dirkx, 1996. Het meander gedrag van de Overijsselse Vecht; historische morfodynamiek en kansrijkdom voor natuurontwikkeling. Rapport 408. DLO-Staring Centrum, Wageningen.

Zuidhoff, A.C., J.H.J. Schaminée en R. van 't Veer, 1996. *Molinio-Arrhenatheretea*; klasse der matig voedselrijke graslanden. In: J.H.J. Schaminée, A.H.F. Stortelder en E.J. Weeda. De vegetatie van Nederland. Deel 3: graslanden, zomen en droge heiden. Opulus Press, Uppsala / Leiden.

DE PIEPERT

J.H.J. Schaminée

Excursieleiding: J. Schaminée
Datum : 27 juli 1996
Deelnemers : M. Baartmans, G. Bongers, R. Haveman, H. Hillegers, J. Janssen, Th. Jager, M. Maris, T. de Meulmeester, T. Pelsma en N. Wijnhoven.

Evenals in 1993 werd ook dit jaar een PKN-excursie georganiseerd in de omgeving van Wahlwiller, maar terwijl de vorige keer met name de graslanden van de Kruisberg op het programma stonden (Schaminée, 1995), richtte de aandacht zich dit keer in hoofdzaak op een voormalige kalkakker ten noorden van het buurtschap Piepert, gelegen op de noordflank van het dal van de Eyserbeek in het waterwingebied Roodborn en eigendom van het gelijknamige waterleidingbedrijf. Het terrein, doorgaans aangeduid als 'de Piepert', is gelegen aan de onderrand van de Eyserbossen en beslaat een oppervlakte van ongeveer 5 hectaren. Het vertoont een grote gelijkenis met bepaalde ontwikkelingsstadia van de vegetatie op de Wylré-akkers en de Wrakelberg (o.a. Hennekens et al., 1983; Havelaar et al., 1994; Van den Wyngaert, 1995). Het beheer bestaat tegenwoordig uit het jaarlijks maaien en afvoeren van de vegetatie, een verschralingsbeheer om de successie naar kalkgrasland te bevorderen. Behalve de begroeiing van dit 'ontluikend kalkgrasland' en zijn randen (zomen en mantels) werd ook een door koeien beweid kalkgrasland langs de weg van Eys naar Piepert (op de Doeveberg) bekeken, alsmede een kleine, nog in gebruik zijnde, met rogge ingezaaide kalkakker aan de bovenrand van het terrein.

DOEVEBERG

De Doeveberg ligt aan de noordkant van de smalle verharde weg die de dorpen Eys en Piepert met elkaar verbindt. Uit de naam van de 'berg' valt af te leiden, dat akkerbouw hier in het verleden een belangrijke plaats